

פרשת כי תבוא

המאור שבתורה

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

שבת כא' אלול התשע"ו

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
18:19	19:08	י-ם
18:16	19:06	ת"א
18:17	19:07	חיפה
18:18	19:08	ב"ש

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

לע"נ: מו"א עט"ר הכ"מ חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

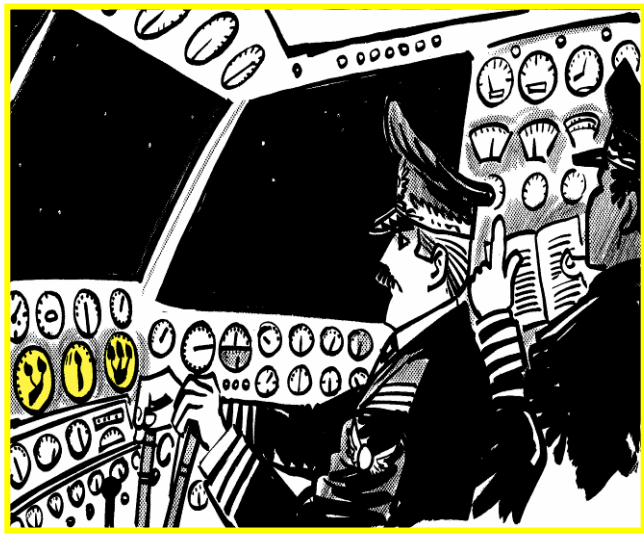
תכלית ירדת הנשמה נשמה יורדת לעולם הזה וחייה שבעים-שמונים שנה כדי לעשות טובה ליהודי, טובה גשמית ובפרט טובה רוחנית.

מסילת ישרים:
"הנה מפה שיועיל הרבה לקנות התסידות, הוא ג' ל' ההסתלקות ר' ב' ההתבוננות, פי פאָשר ירָבָה האָדם להַתְבוֹנֵן על גַ' ל' רוממותו יתברך, וְתַקְלִית שְׁלֹמֹתוֹ...
וכן תועיל הקריאה בספור מעשה התסידים באגדות אשר באו לשם, פי כל אלה מעוררים את השכל להתייעץ ולעשות כמעשיהם הַתְּמִידִים, וְהָ מִבְּאֵר."

רק מי שלוקח סיכון והולך רחוק, מגלה עד כמה רחוק הוא יכול להגיע.
ניתן תיתן לו, ולא ירע לבבך בתיך לו" "נתן תיתן" – מה שאתה נותן לעני הוא דבר שכבר נתון לו מן השמים, ואתה אינך אלא שליח להולכה.
וכן "עוֹב תֵּעוֹב" – העזרה שאתה מגיש לחברך היא כבר דבר הנעוֹר לו מן השמים, אלא שנתגלגלה זכות לידך לעזור לו.

מספר חברו של רבנו **יעקב יוסף** זצוק"ל לספסל הלימודים: "זוכר אני את הילד יעקב בכיתה **כשהוא לומד שעות** מבלי נייע וזיז.
לא התפתה למשחקים, אלא הביע נחישות להשלים את חק לימודיו שראה אותם כנחוצים. אגב, מעולם לא שמענוהו **מתייהר** ביהוסו הרם – כבן מרן **היביע אמר** זצוק"ל.
כבר כילד בכיתה, שרתה על פניו אצילות מיוחדת. גם כאשר פגעו בו, לא השיב חמה".

בעל ה"שומר אמונים" זצ"ל אמר שכשאדם הולך ברחוב ונודמן לפניו הסתכלות אסורה, ומתגבר על יצרו ועוצם עיניו מראות ברע, ואינו מסתכל, "אז הוא שעת רצון בשמים", וכל מה שהאדם ההוא יתפלל אז ויבקש מאת השי"ת, "סגולה שתפלתו תתקבל לרצונו"!

אמנם מעולם לא היה מי שהוא אפיקורס באמת. כל מי שפקר דע בפנים בקרב ליבו שמתעלם הוא מן האמת ומה שאינו רואה ואינו שומע היינו שאינו רוצה לראות ואינו רוצה לשמוע.

סיפר רבי **שלום שבדרון** זצ"ל, שפעם אחת ניגן חזן בבית כנסת את ברכת "השכיבנו" וכאשר הגיע ל- "והסר ממנו דבר חרב ורעב..." התחילו כולם לבכות!! ועורר את השאלה האם הוא הוסיף משהו מיוחד בתפילה שעורר את הקהל כאשר אמר: "דבר חרב ורעב"? הרי אנו אומרים זאת כל יום. אלא מאי? שפגע וחדר לליבותיהם באמצעות הניגון המיוחד שנווהו אל המילים. ואז הבינו גם את המשמעות של: "דבר, חרב, רעב".

דע! היום שנתרבו הניסיונות בחיים, הבאים להפריע לאדם להתנהג בדרך התורה בחייו, ולכן מאידך היום מי שעובר בהצלחה את הניסיונות, ורוצה לשוב בתשובה, שכוזב מאד "ות" מכל התקופות.

דמותו של הגאון הצדיק רבי **עמרם ציון חי אזולאי** זצ"ל היתה למופת של שקידה עצומה ובלתי-נלאית בתורה. לא היה לו בעולמו אלא עמל תורה בלבד. את כל עתותיו ושעותיו, גם בימי צר ומצוק, הקדיש רבי עמרם לתורה. המתמיד של **פורת יוסף**, כנוהו הכל בערגה. ולאחר שנסתלק השמימה, התבטאו גדולי הדור בכאב אחר מיטתו: "משמת רבי עמרם-בטלו השקדנים!"
מי היה רבי עמרם ומהיכן ספג את **אהבתו לתורה** שמכוחה בחר להתמיד בה ולהשקיע את כל כלו וישותו בה. גם רבנו **יעקב יוסף** זצ"ל חקר בזאת. הוא ביקש לצעוד בשבילי בית חמי הגדול, בעצמו, והולך אחרים בדרך זו, לשם כך הקדיש מזמנו וכתובותיו בהלכה, ועצר כדי להקדיש שורות תהילה לחמיו וזרכו בקדש. גם אנתונו נצעה בדרך זו למען נושכיל בדרך טובים, והיה זה שכרנו.

לפני פארפעים שנה, בְּעָרֵב פֶּסַח אחר חצות היום, נכנס אצל מְרַן **עובדיה יוסף** זצוק"ל חָסֵם אָתָּה וְרָאָהוּ יוֹשֵׁב נְעוּסֵק בַּתּוֹרָה. אָמַר לוֹ אוֹתוֹ חָסֵם: 'מִתְפַּעֵל אֲנִי מֵאֵד מִשְׁקִדְנוֹתוֹ שֶׁל הָרֵב שְׂיֹשֵׁב נְעוּסֵק כְּעַת בַּתּוֹרָה וְאֵינוֹ טוֹרֵחַ בְּעִנְיֵי הַחֵק בְּדַרְךְ שֶׁל הָאָרֶץ!
הַשִּׁיבֵה הָרֵב: 'ל' א' עֲלֵי הַתַּפְּעוּלוֹת, אֵלָּא עַל הַרְבֵּנִית, שֶׁל' א' בְּקִשָּׁה מִמֶּנִּי סִיעוּ עַל שְׂהוּא בְּהַקְנֹת הַחֵק וְרַק רַצְתָּה שֶׁאֵלֵמֵד ...

נקודה לתחשבה
סמל של אדם המקרין מדות טובות – כך ראו אותו מעריציו הרבים הרצאות רבות הקדיש רבי **נסים ג'ן** זצ"ל לנושא 'שלום בית'. הוא התנה לזוגות דבר, הנהגה אנשים באפי' הנכון, תמך בהם ונעזר אותם, עד אשר עלו על דרך הפלג. נאמן לנאמר "נאה דורש ונאה מקיים", כפי את אשתו יותר מגופו, עזר לה הנהגה **סמל ודוגמה** לכל מי שבקש לראות כיצד מתנהגות זוגיות מתדת בבית של תורה.
קשה היה למצוא אדם עסוק יותר ממנו, שזמנו מקושב בקפידה וכל דקה פרור מה יעשה בה. למרות זאת הוא נטל על עצמו את על התנאים בפקר, ולאחר התפלגה – על אף שמהר ללמודו ולעבודת הקדש – הנה נכנס למפלגות ועורר את הקניית הנחוצות, כדי שילבציתו וילקציו ל' א' חסר דבר. תמיד הושיט יד מסייעת בכל אשר נחוץ הנה בבית, ול' א' אשר לרצותו ל' על עצמה את כל **עמס העבודה** הרבה. אורחים רבים התדפקו על דלת בית משפחת ג'ן, ובקשו לטעם את השבת באינה המרוממת של מקרב הרחוקים הידוע. כך קרה שפעמים רבות הסבו לשלחן השבת של המשפחה מספר רב של אורחים – בני המשפחה המרדקת משפחות ויחידים, נחוצים בתשובה, צעירים ומבגרים. **מצות הכנסת אורחים** היתה חביבה עליו מאד, אך הוא ל' א' הקסים שהיא תבוא על חשבון של אשתו. לפני כל ארוח הנה נרתם בעצמו ומושיט יד לעזרה,
"של' א' יתנסף לה נטל רב, ואם היא תתעף או תתלש, המצוה ל' א' תהיה משלמת", כך הנה נוהג להסביר. בכל ליל ששי הנה רבי נסים מקנס את לקצו במשפחה, ובצותא היו קולפים ירקות ומכינים סלטים טריים בנצוהו. "לכבוד שבת קדש!" הנה מלהיב אותם, "תכנונו לקיים מצות עשה של כבוד אורחים ומצות הנכנס אורחים!" ההי שנוצר בהושפת העזרה מוחך התלמדות ושקמה, לנה אותם בניהות משפחתי מתוק, זמן רב לאחר שזמנו גיחוחות המאכלים. אנשים רבים שאותם קרב, **הביטו בהערכה** רבה על התלמיד-חכם ומרביץ התורה הידוע, שהנה טורח בעזרה בסדר, בנציון ובבשול לקראת שבת. כך נגלה אליהם חלק נוסף בפול האנושי של דמותו המינדת.
לא המדרש עיקר אלא המעשה **ליראות איך לעזור**. לא לחפש להתחמק... (העורך)

חבו אמיתי רואה את העצב בעיניו, כשהשאר מאמינים לחיון שעל שפתיו

מעשה ביהודי תושב "הורדנא" רבי **אליעזר** ב"ר שלמה מורבלוב ז"ל ה"ד שהלך בדרך ימים אחדים לפני פסח תק"ן, וראה נוכריה אחת שנפלה לתוך הבור, ובנפלה התמוטטה עליה מפולת עפר מחוליתו של הבור.

מיהר **לחפור ולהוציאה**, ובעודו עמל להוציאה עברו שם נוכרים וחשבו שהרגה וקברה, העלילו עליו עלילות דם, ויצא דינו להריגה, אלא אם כן יסכים להמיר את דתו.

עמד האיש איתן בדתו, והגאון הקדוש רבי **אלכסנדר זעבקינד** זצ"ל בעל "יסוד ושורש העבודה" השיג רשיון לבקרו בכלאו, ולמדו ברכת "קידוש ה'", והוציאה להורג נקבעה לחג השבועות, הערלים התכנסו בהמוניהם **לחזות בעונשו** של היהודי, שהרג כביכול נכריה כדי ללוש בדמה מצות.

והיהודים נחבאו בבתיהם מפחד פרעות, רק רבי אלכסנדר זעבקינד שם נפשו בכפו, וסכן עצמו לעבור בין המוני הגויים המוסתים צמאי הדם. כדי להתקרב אל הקדוש לשמוע את ברכתו **"לוחות"** לענות עליה אמן.

חבל שאנשים הם לא כסף, נכה היה אפשר להסתכל באור ולדעת מי אמיתי ומי מזויף...

במילה 'צדקה' טמונים רמזים על גודל הנתינה לעניים שהאדם חייב בה. כשיש לך 'ק', עשה ממנה 'צ' – רמזו לנתינת מעשר לצדקה. ואם אתה רוצה **להרבות בצדקה**, עשה מן ה'ה' – 'ד', שתיתן חומש לצדקה, כדברי הו"ל, "המבזבז אל יבזבו יותר מחומש".

ירידת הדורות בוא וראה מה בין הדורות הקודמים לדורות שלנו: **בדורות הקודמים** היה צורך שחכמים יתאספו כדי לתקן תקנה שאסור לבזבז לצורך צדקה יותר מחומש...

מבואר בתרגום ירושלמי פר' ויחי, שיוסף הצדיק "זכה" שיתחלק לשני שבטים, **ושלא תשלוט בנורעו עין הרע**, בשביל ששמר על עינו בשעה שיצא למלך על מצרים, והיו בנות מצרים עומדות בחזמה, וכל אחת זרקה עליו אבנים טובות ומרגליות כדי שיתחבל בה, והוא לא נשא עינו למעלה, ועל זה זכה לדורי דורות!!! שורעו יפרו וירבו כדגים ולא תשלוט בהם **עין הרע לנצח**.

הרי לנו שבשביל נסיון של "שעה אחת" זכה להתברך לדורי דורות שזרעו יהיה מבורך מכל השבטים. ואילו ח"ו לא היה עומד בנסיון של שעה זו, הרי מלבד מה שהיה פוגם את עינו, ובנוסף לזה גם היה **מפסיד ברכה** זו לדורי דורות.

ושכר זה הוא רק מהפירות שאדם אוכל בעולם הזה, וכל שכן שהקרן קיימת לו לעולם הבא, ששכרו יהיה בכפל כפליים כאשר יזכה ויקבל **פני השכינה**, וכדכתיב "ועוצם עינו מראות ברע... הוא מרומים ישכן"

זוג הולכים למסעדה והבעל אוכל בלי סכין. האישה קצת מתביישת בכל זאת מסעדה ואומרת לבעלה: משה, הסכין...
הבעל: **"למה מי בא?"**

אָת הַגָּאוֹן רַבִּי צְבִי הַקּוֹפֵשִׁי זצ"ל חותנו של מֶן הַגֵּר' **קַרְלִיץ** זצ"ל ל' א' ראו אף פעם פועם בתוך ביתו. בְּמַנְיָם הָהֵם עָבְדוּ קִשָּׁה מִתּוֹךְ עַנֵּי לֹא **הַאֲמַעְעִים** שִׁישׁ פִּיּוֹם, הָיוּ שׁוֹאֲבִים מִיָּם מְבֹרָר, וְהָאִשָּׁה בְּסוֹף הַיּוֹם הִקְיָה צִפְיָה מֵאֵד. קִשְׁתָּהּ נִכְנַס הַבְּתוּלָה, הָיָה מְסַפֵּר אֵיזֶה סִפּוֹר יָפֵה, וְהָיָה מְשַׁמֵּחַ וּמְבַדֵּחַ אֶת בְּנֵי הַבַּיִת. הוּא תַמִּיד הָיָה **כִּנְסוּ בַשְּׂמַחָה** וְהָיָה מְשַׁמֵּחַ בְּכָבֶד אֶת אֶת כָּל מִצַּב הַרוּחַ שֶׁל הַבַּיִת וּמְשַׁקֵּה בּוֹ אֵיזֶה נְחוּמָה וְנִעְיָמָה. תַמִּיד הָיָה מְרַצֵּה מְהֻנְקָתָה שֶׁל אִשְׁתּוֹ בְּעֻנְיֵי הַבַּיִת, מִקָּל מָה שֶׁקָּנְתָה וְקָל מָה שֶׁהִקְיָה, וּמְעוֹלָם לֹא **בִקֵּר אוֹתָהּ** וְל' א' הִתְנַחֵף עִמָּה, הֵכֵל הָיָה טוֹב בְּשִׁבְלוֹ, וְהָיָה מְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ מֵאֵד מֵאֵד.

רשימת תפוצה
info@hamaor.net

את החיים צריך לראות במבט קדימה, אבל מבינים אותם רק כאשר מתבוננים לאחור..

"משולחן נבוה" דברי תורה מפי: ראש מוסדות "אור החיים" הרה"ג **ראובן אלבז** שליט"א.

וְלִקְחָתָּהּ מִרְאשִׁית כָּל פְּרֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְרֵא מֵאֶרֶץךָ.. (דברים כו, ב).

אמרו רבותינו (ביכורים ג, א. הובא ברש"י) אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שבכרה כורך עליה גמי לסימון ואומר "הרי זו בכורים".

וכתבו המפרשים (מאור ושמש ועוד) שטעם מצות הבאת ביכורים, כי מטבע האדם מצד חומריותו ונפשו הבהמית, בעת יראה הביכורים, פירות חדשים שחייכה וציפה ימים רבים לאוכלם, באווה נפשו וחמדתו **בְּעוֹדָה כִּכְפּוֹ יִבְלְעֶנָּה** (מוישאל מיישעיה כה, ד).

וכדי שלא ימשכו ישראל אחר תאוותם בבואם אל ארץ חמדה וגפן ותאנה ורימון, דברים שנפשו של האדם מחמדתו, גזר ה' יתברך שיחסמו תאוותם וימשלו ברוחם, ותאנה ורימון המתבכרים תחילה ימשכו ידיהם מהם, ויעלוהו למקום אשר בחר ה', אל הכהן המשרת בבית המקדש (וע"ע בספר שמן ראש מה שהוסיף לבאר בעניין זה).

קדשים יהיו לאלוקיהם (ויקרא כא, ו), קדש עצמן כמותר לך (יבמות כ ע"א), כשכובש האדם את יצרו ותאוותו ומונע מעצמו לפעמים גם דברים המותרים, הרי שמקבל בכך גם כח ועוצמה לכבוש את יצר התאוה לעבירות, אך אם חלילה רודף אחרי הדברים המותרים, הרי שמדברי ההיתר יבוא גם לדברי האיסור, לפי שיציר לב האדם רע מונעו (בראשית ה, כא), ומוליך את האדם מההיתר אל האיסור.

לכן צריך האדם לפעמים לכבוש עצמו ולהימנע גם מהדברים המותרים, כדי להראות בעצמו שהוא כובש את תאוותיו ולא עושה ככל העולה ברוחו, והבא להיטהר מסייעים בידו (שבת קד ע"א), להתגבר על טבעו ומזגו.

יהי רצון שנוכה לעובדו בלבב שלם, ונראה בקרוב בישועת ישראל השלימה, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

הרבי הרשב"י מליובאוויטש זצ"ל אמר לבנו הרבי, **הר"י צ"ל**: כאשר אתה משכים בבוקר ולומד ומתפלל, פעלת משהו; אבל אם לא באה לידך הודמנות **לעשות טובה** ליהודי בפועל ממש – זה יום יבש. עליך להתפלל לקב"ה ולבקש שיומן לך יהודי הזקוק לעשיית טובה. לא לאבד את **הזכות** "רווח הצלה יעמוד ליהודים מקום אחר ואת ובית אביך תאבדו".

הרבה שלוחים למקום לשלוח על ידם רווח הצלה לבני ישראל, אך "את ובית אביך תאבדו" – אם לא תעשו, **תפסידו** את הזכות הזאת. אסור לאבד את הזכות הגדולה להיות שליח לעשיית טובה ליהודי.

כל העלונים: **hamaor.net**

מובא מעשה באישה אחת שבניה נפטרו בצעירותם רח"ל, ובאה לפני מרן רבי **יהושע ליב דיסקין זצ"ל** ואמר לה, שתקבל על עצמה לברך **ברכת המזון** מתוך הסידור, כאשר קיימה זאת, "זכתה לזרע של קיימא".

וכבר כתב **"המשנה ברוה"** "המדקדק יזהר לברך לכתחילה תוך הספר ולא בעל פה".

שוטר עומד בכביש ועוצר שם מלא! אנשים. הוא רואה נהג שנוהג טוב ומסמן לו לעצור. אומר לו השוטר: בגלל שאתה נוהג כמו שצריך אני אביא לך 500 ש"ח מתוך סקרנות שואל השוטר: מה תעשה בכסף?

הנהג אומר: סוף סוף אוכל לעשות רישיון אומרת אשתו: נחזיר את האוטו לבעלים האמיתיים ונקנה חדש ואומר הילד הקטן: נשלם כבר לכביש שש ופתאום נשמע קול מאחורה!

הצילו הם חטפו אותי.

"אפס כי לא יהיה בן אביון" אל תשהה את עזרתך לרעה האמת.

עד שהנוקק יהיה חלילה אביון, שאז עזרתך כבר לא תביא לו תועלת.

"וצרת הכסף בידך" עליך לצרו ולקשור את כספך לשלוט בו ולא שהכסף יצרו ויקשור אותך וישלוט בך.

לעילוי נשמת: שרון בן זהבה, ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת רוב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעילה בת עזיזה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מזל בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יואל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אוריית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בונגיס, יעקב בן טליל, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אליעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה **מרן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**

מסופר על הגאון רבי **חיים וצאנו** זצ"ל, שכשנפטרו לו בנו וקיבל עליו תנחומים בסבר פנים יפות, וכשנשאל: הכיצד מצליח הוא לעשות זאת, אמר: משל למה הדבר דומה לאדם שהיה יושב במנוחה בגינתו ובא אדם **וסטר לו** על גבו בכל כוחו, בזעם גדול הסתובב מיד לראות מי הוא זה שהעז להפר את מנוחתו באופן שכזה, והנה להפתעתו אינו אחר מאשר **אוהבו הגדול** ביותר שממנו הוא מתפרנס, וכי הוא איש מיטיבו לכל אשר יצטרך, ובפרט כאשר הוא לא אחר מאשר אביו, ובכן הלא בוודאי מיד חושב הוא: וכי מן הדרך ארץ להגיב בזעם לאותו אוהב?

ובכן, אמר הגאון, אמת, כשקיבלתי את המכה הזדעזעתי והוממתי, אולם מיד הפניתי פני לראות מי הוא המכה, ונוכחתי להבין שאינו אלא הבורא יתברך שהוא המטיב עמי לאין קץ, והלא הוא זה שאני אומר עליו שאהבתי אליו בכל לבבי ובכל נפשי ומאודי בכל יום כמה פעמים בקריאת שמע, וכמו כן הוא זה שאהבתי אהבה שאין אחר **אוהבני כמותו**, וכמו שמברך אני בשמו: "הבוחר בעמו ישראל באהבה", וכן "אהבת עולם אהבתנו", ואם כן האם מן הדרך ארץ להראות לו פנים של זעף...

ובפרט שהנמשל יותר מהמשל, במשל יתכן ואותו מכה נתן מכתו סתם לשם ליצנות או חברות, ועם כל זה הנימוס מחייב להתאפק ולסבול, על אחת כמה וכמה הכאתו של הקדוש ברוך הוא, שאינה **אלא רפואה** וכל דעביד רחמנא לטב, שמחוייב האדם לצמצם זמן סבלו ומיד להאושש ממנה ולשוב בסבר פנים יפות לבוראו ולהצדיק עליו את דינו.